ÖMER BAYRAMÇAVUŞ

191180763

BM402

ÖDEV RAPORU

FTP PROGRAMI

İçindekiler

1. Giriş	1
2. Server Uygulaması	1
3. Client Uygulaması	2
3.1 Sunucu Bağlantısı ve Giriş	3
3.2 Ana Menü	4
3.3 Yerel ve Uzak Sunucu İşlemleri	4
3.3.1 Dizin Oluştur	5
3.3.2 Dizin Sil	6
3.3.3 Dosya Adı Değiştir	6
3.3.4 Dosya Sil	6
3.3.5 Dizin Değişitir	7
3.3.6 Dosya Listele	7
3.4 Dosya Yükle	8
3.5 Dosya İndir	8
4. Sonuç	9
Kaynakça	10
EKLER	11

Şekiller Listesi

Şekil 1 FTP Server Uygulama Arayüzü	1
Şekil 2 Sunucu Bağlantısı ve Girişi	4
Şekil 3 Ana Menü	4
Şekil 4 Yerel İşlemler Menü	
Şekil 5 Uzak Sunucu İşlemler Menü	
Şekil 6 Dizin Oluşturma	5
Şekil 7 Dizin Silme	
Şekil 8 Dosya Adı Değiştirme	
Şekil 9 Dosya Silme	6
Şekil 10 Dizin Değiştirme	
Şekil 11 Yerel Dosya Listeleme	7
Şekil 12 Uzak Sunucu Dosya Listeleme Oluşturma	7
Şekil 13 Dosya Yükle	
Şekil 14 Dosya İndir	

1. Giriş

FTP uygulamasını yaparken iki taraflı olarak tüm işlemleri gerçekleştirdim. Bunlar client ve server tarafı olarak ikiye ayrıldı. İsterleri çoğunlukla client tarafını kodlarken gerçekleştirdim.

Server uygulaması çalıştırıldığında 21 portuna gelen ftp isteklerini karşılamak üzere hazır halde beklemektedir. Client uygulamasını bir console uygulaması olarak tasarladım ve isterleri console arayüzü üzerinden gerçekleştiriliyor.

FTP uygulaması ile ilgili tüm kodlar ekler kısmına eklenmiştir.

2. Server Uygulaması

Server uygulaması çalıştırıldığında 21 portunda hazır hale gelmektedir ve ftp isteklerini karşılamak üzere hazır bir şekilde çalışmayı sürdürür. Şekil 1 de server uygulaması console arayüzünü göstermektedir. Gelen tüm istekler burada loglanmaktadır.

```
server — Python & Python main.py — 80×24
Last login: Sun Apr 16 00:51:47 on ttvs043
[omerbayramcavus@Omer-Air server % python3 main.py
[I 2023-04-16 22:22:40] concurrency model: async
[I 2023-04-16 22:22:40] masquerade (NAT) address: None
 [I 2023-04-16 22:22:40] passive ports: None
[I 2023-04-16 22:22:40] >>> starting FTP server on 0.0.0.0:21, pid=61657 <<< [I 2023-04-16 22:33:10] 127.0.0.1:57592-[] FTP session opened (connect)
 [I 2023-04-16 22:33:12] 127.0.0.1:57592-[omer] USER 'omer' logged in.
[I 2023-04-16 22:36:04] 127.0.0.1:57592-[omer] FTP session closed (disconnect). [I 2023-04-16 22:36:30] 127.0.0.1:57594-[] FTP session opened (connect)
 [I 2023-04-16 22:36:50] 127.0.0.1:57594-[omer] USER 'omer' logged in.
[I 2023-04-16 22:36:55] 127.0.0.1:57594-[omer] FTP session closed (disconnect). [I 2023-04-16 22:36:58] 127.0.0.1:57596-[] FTP session opened (connect)
 [I 2023-04-16 22:37:00] 127.0.0.1:57596-[omer] USER 'omer' logged in.
[I 2023-04-16 22:37:04] 127.0.0.1:57596-[omer] FTP session closed (disconnect). [I 2023-04-16 22:37:08] 127.0.0.1:57598-[] FTP session opened (connect)
   2023-04-16 22:37:12] 127.0.0.1:57598-[omer] USER 'omer' logged in.
[I 2023-04-16 22:37:16] 127.0.0.1:57598-[omer] FTP session closed (disconnect). [I 2023-04-16 22:37:18] 127.0.0.1:57600-[] FTP session opened (connect)
    2023-04-16 22:42:18] 127.0.0.1:57600-[] Control connection timed out.
[I 2023-04-16 22:42:18] 127.0.0.1:57600-[] FTP session closed (disconnect).
```

Şekil 1 FTP Server Uygulama Arayüzü

Ek-1'de server uygulaması ile ilgili tüm kodlar bulunmaktadır. Burda kullanılan kodları aşağıda açıkladım.

- pyftpdlib.authorizers modülünden DummyAuthorizer sınıfı dahil edilir.
- pyftpdlib.handlers modülünden FTPHandler sınıfı dahil edilir.
- pyftpdlib.servers modülünden FTPServer sınıfı dahil edilir.
- DummyAuthorizer sınıfından bir nesne oluşturulur.
- add_user() yöntemi kullanılarak, kullanıcı adı "omer", şifre "123" ve izinler "elradfmw" olan bir kullanıcı oluşturulur ve authorizer nesnesine eklenir.
- FTPHandler sınıfından bir nesne oluşturulur.
- FTPHandler nesnesinin authorizer özelliği, yukarıda oluşturulan authorizer nesnesine ayarlanır.

- FTPServer sınıfından bir nesne oluşturulur ve ("0.0.0.0", 21) adresinde dinleme yapacak şekilde ayarlanır.
- max_cons özelliği, eşzamanlı bağlantıların maksimum sayısını belirtmek için 256 olarak ayarlanır.
- max_cons_per_ip özelliği, her IP adresi için eşzamanlı bağlantıların maksimum sayısını belirtmek için 5 olarak ayarlanır.
- serve_forever() yöntemi kullanılarak FTP sunucusu başlatılır ve sürekli olarak çalışır.

3. Client Uygulaması

Client uygulamasını bir console uygulaması olarak tasarladım ve herhangi bir ftp sunucusuna bağlanabilecek ve giriş yapılabilecek bir şekilde tasarlanmıştır.

Client uygulamasında 4 ana işlem vardır. Bunlar yerel işlemler, uzak sunucu işlemleri, dosya yükleme ve dosya indirmedir. Yerel işlemler ve uzak sunucu işlemleri altında yapılabilecek alt işlemler vardır. Her iki ana işlemin altında da dizin oluşturma, dizin silme, dosya adı değiştirme, dosya silme, dizin değiştirme ve dosya listeleme işlemleri yapılabilmektedir.

Client uygulaması ile ilgili tüm kodlar EK-2'de verilmiştir. Nesne tabanlı olarak kodlamayı gerçekleştirmiş olup Yerel, Uzak ve Common olarak 3 class oluşturdum. Yerel classı tüm yerel işlemleri gerçekleştirmektedir. Uzak classı uzak sunucu ile ilgili işlemleri gerçekleştirmektedir. Uzak ve Yerel classları aynı methodları sahiptir fakat bu methodların işlevleri farklıdır. Uzak classı uzak sunucu ile ilgili işlemleri gerçekleştirirken Yerel classı yerel dosyalar ile ilgili işlemleri gerçekleştirir. Common classı dosya indirme ve dosya yükleme işlemlerini gerçekleştirir. Kodlamayı yaparken, console uygulamasında kullanılan genel komutlar dışında bazı kütüphaneler ve bu kütüphaneler içeresinde bazı nesneleri kullandım. Aşağıda bu kütüphaneler ve nesneler ile ilgili açıklamalar maddeler halinde ekledim.

- ftplib: FTP sunucularıyla etkileşim kurmak için kullanılır.
- time: Zamanla ilgili işlemler yapmak için kullanılır.
- termcolor: Terminallerde renkli metin yazmasını sağlar.
- getpass: Girdi alırken kullanıcıdan gizli metin almak için kullanılır.
- os: İşletim sistemi fonksiyonlarına erişim sağlamak için kullanılır. os modülü, dosya yönetimi, işletim sistemi çağrıları, dizin yapısı ve diğer çeşitli işletim sistemi özellikleri için bir dizi fonksiyon sağlar.
- colored("Dosya Yüklendi", "green"): "Dosya Yüklendi" metnini yeşil renkte yazdırmak için kullanılır. Bu kod termcolor kütüphanesi içindeki colored fonksiyonunu kullanır.
- time.sleep(1): Programın 1 saniye beklemesini sağlar.
- os.system("clear"): Terminal ekranını temizlemek için kullanılır.
- os.mkdir(dizinadi): Yeni bir dizin oluşturmak için kullanılır. dizinadi değişkeni oluşturulacak dizinin adını içerir.
- os.rmdir(dizinadi): Belirtilen isimdeki bir dizini silmek için kullanılır. dizinadi değişkeni silinecek dizinin adını içerir.

- os.rename(eskiDosyaAdi, yeniDosyaAdi): Bir dosyanın adını değiştirmek için kullanılır. eskiDosyaAdi değişkeni eski dosyanın adını içerir, yeniDosyaAdi değişkeni ise yeni dosya adını içerir.
- os.remove(dosyaadi): Belirtilen isimdeki bir dosyayı silmek için kullanılır. dosyaadi değişkeni silinecek dosyanın adını içerir.
- os.chdir(dizin): Çalışma dizinini değiştirmek için kullanılır. dizin değişkeni yeni dizin adını içerir.
- ftp.connect(url, int(port)): FTP sunucusuna bağlanmak için kullanılır. url değişkeni sunucu adresini içerir, port değişkeni ise FTP bağlantı noktasını belirtir.
- ftp.login(name,password): FTP sunucusuna giriş yapmak için kullanılır. name değişkeni kullanıcı adını, password değişkeni ise şifreyi içerir.
- ftp.mkd(dizinadi): FTP sunucusunda yeni bir dizin oluşturmak için kullanılır. dizinadi değişkeni oluşturulacak dizinin adını içerir.
- ftp.rmd(dizinadi): FTP sunucusundan belirtilen isimdeki bir dizini silmek için kullanılır. dizinadi değişkeni silinecek dizinin adını içerir.
- ftp.rename(eskiDosyaAdi, yeniDosyaAdi): FTP sunucusunda bir dosyanın adını değiştirmek için kullanılır. eskiDosyaAdi değişkeni eski dosyanın adını içerir, yeniDosyaAdi değişkeni ise yeni dosya adını içerir.
- ftp.delete(dosyaadi): FTP sunucusundan belirtilen isimdeki bir dosyayı silmek için kullanılır. dosyaadi değişkeni silinecek dosyanın adını içerir.
- ftp.dir(): FTP sunucusunda bulunan dosya ve dizinlerin listesini alır.
- ftp.cwd(dizin): Çalışma dizinini FTP sunucusunda belirtilen dizine değiştirir.

3.1 Sunucu Bağlantısı ve Giriş

Sunucu bağlantısı yapılırken sunucu adresi ve sunucu portu kullanıcı tarafından girilir ve bu işlem başarıyla devam ederse kullanıcıdan giriş yapılması istenir. Eğer hatalı bir işlem yapılırsa işlemin tekrarlanması istenir.

Bağlantı başarıyla gerçekleştirdikten sonra kullanıcının giriş yapması istenmektedir. Bu işlemde başarıyla gerçekleşirse ana menüye yönlendirilir. İşlem hatalı olursa tekrar giriş işlemini yapmasını istenir.

```
client — Python main.py — 80×24

Yapımcı: Omer Bayramcavus
Numara: 191180763

FTP Client
Sunucuya Bağlan
Sunucu Adresi: localhost
Sunucu Portu: 21

Bağlantı Başarılı
Sunucuya Giriş Yap
Kullanıcı Adı: omer
Şifre:
```

Şekil 2 Sunucu Bağlantısı ve Girişi

3.2 Ana Menü

Ana menü üzerinden yerel işlemler, uzak sunucu işlemleri, dosya yükleme ve dosya indirme işlemleri yapılmaktadır. Yerel işlemler ve Uzak sunucu işlemleri seçimi yapılırsa alt seçimleri yapabilecekleri menüye yönlendirilir.

```
client — Python main.py — 80×24

FTP Client

1) Yerel İşlemler

2) Uzak Sunucu İşlemler

3) Dosya Yükle

4) Dosya İndir

5) Çıkış Yap

Seçim:
```

Şekil 3 Ana Menü

3.3 Yerel ve Uzak Sunucu İşlemleri

Yerel ve uzak sunucu işlemlerinin alt menüleri birebir aynıdır. Fakat yerel işlemler menüsünde yerel bilgisayar üzerinde işlemler yapılır. Uzak sunucu işlemlerinde uzak sunucu tarafında işlemler yapılmaktadır.

```
Client — Python main.py — 80×24

Yerel İşlemler
1) Dizin Oluştur
2) Dizin Sil
3) Dosya Adı Değiştir
4) Dosya Sil
5) Dizin Değiştir
6) Dosya Listele
7) Ana Menüye Dön
Seçim:
```

Şekil 4 Yerel İşlemler Menü

```
Client — Python main.py — 80×24

Uzak Sunucu İşlemler

1) Dizin Oluştur

2) Dizin Sil

3) Dosya Adı Değiştir

4) Dosya Sil

5) Dizin Değiştir

6) Dosya Listele

7) Ana Menüye Dön

Seçim:
```

Şekil 5 Uzak Sunucu İşlemler Menü

3.3.1 Dizin Oluştur

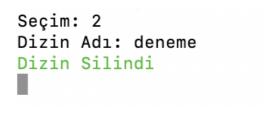
Dizin oluşturma işlemi hem yerel hemde uzak sunucu işlemi için aynı şekilde gerçekleştirilir. Kullanıcıdan yeni dizin ismi alınır ve bu dizin oluşturulur.

```
Seçim: 1
Dizin Adı: deneme
Dizin Oluşturuldu
■
```

Şekil 6 Dizin Oluşturma

3.3.2 Dizin Sil

Dizin silme işlemi hem yerel hemde uzak sunucu işlemi için aynı şekilde gerçekleştirilir. Kullanıcıdan silinecek dizin ismi alınır ve bu dizin silinir.



Şekil 7 Dizin Silme

3.3.3 Dosya Adı Değiştir

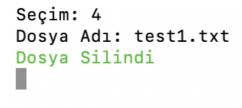
Dizin adı değiştirme işlemi hem yerel hemde uzak sunucu işlemi için aynı şekilde gerçekleştirilir. Kullanıcıdan ismi değiştirilecek dizin ismi ve yeni dizin ismi alınarak işlem gerçekleştirilir.

```
Seçim: 3
Eski Dosya Adı: test.txt
Yeni Dosya Adı: test1.txt
Dosya Adı Değiştirildi
```

Şekil 8 Dosya Adı Değiştirme

3.3.4 Dosya Sil

Dosya silme işlemi hem yerel hemde uzak sunucu işlemi için aynı şekilde gerçekleştirilir. Kullanıcıdan silinecek dosya ismi alınır ve bu dosya silinir.



Şekil 9 Dosya Silme

3.3.5 Dizin Değişitir

Dizin değiştirme işlemi hem yerel hemde uzak sunucu işlemi için aynı şekilde gerçekleştirilir. Kullanıcıdan hangi dizine gidilecek ise bu dizin ismi alınır. Eğer bir önceki dizine dönmek ister ise '...' ile geri dönebilmektedir. Bu işlemin yapılmasının nedeni kullanıcı hangi dizinde ise dosya yükleme ve indirme işlemleri bu dizinde yapılmaktadır.

```
Seçim: 5
Dizin Adı(Geri Dönmek için .. yazınız): deneme
Dizin Değiştirildi
```

Şekil 10 Dizin Değiştirme

3.3.6 Dosya Listele

Dosya listeleme işlemi hem yerel hem de uzak sunucu işlemi için aynı şekilde gerçekleştirilir. Tüm dosya ve klasörler listelenir. Bu işlem yerel ve uzak sunucu için aynı şekilde gerçekleşse bile işlem çıktısı farklıdır.

```
Seçim: 6
Yerel Dizin:
test1.txt test2.txt
```

Şekil 11 Yerel Dosya Listeleme

```
        Uzak Dizin:

        -rw-r--r-
        1 omerbayramcavus staff
        6148 Apr 16 20:40 .DS_Store

        -rw-r--r-
        1 omerbayramcavus staff
        0 Apr 16 20:56 test3.txt

        -rw-r--r-
        1 omerbayramcavus staff
        0 Apr 16 20:56 test4.txt
```

Şekil 12 Uzak Sunucu Dosya Listeleme Oluşturma

3.4 Dosya Yükle

Yerel dizinden uzak dizine yüklenecek dosya ismi kullanıcıdan alınır ve bu dosya yerel den uzak sunucuya yüklenir.

```
FTP Client

1) Yerel İşlemler

2) Uzak Sunucu İşlemler

3) Dosya Yükle

4) Dosya İndir

5) Çıkış Yap

Seçim: 3

Yerel Dizin:
test1.txt test2.txt

Uzak Dizin:
-rw-r--r- 1 omerbayramcavus staff
-rw-r--r- 1 omerbayramcavus staff
0 Apr 16 20:56 test3.txt

Dosya Yüklendi

6148 Apr 16 20:40 .DS_Store
0 Apr 16 20:56 test4.txt
```

Şekil 13 Dosya Yükle

3.5 Dosya İndir

Uzan sunucu dizinden yerel dizine indirilecek dosya ismi kullanıcıdan alınır ve bu dosya uzak sunucudan yerele indirilir.

```
• • •
                               client — Python main.py — 80×24
FTP Client

    Yerel İşlemler
    Uzak Sunucu İşlemler

3) Dosya Yükle
4) Dosya İndir
5) Çıkış Yap
Seçim: 4
Yerel Dizin:
test1.txt
                     test2.txt
Uzak Dizin:
-rw-r--r-- 1 omerbayramcavus staff

-rw-r--r-- 1 omerbayramcavus staff

-rw-r--r-- 1 omerbayramcavus staff

-rw-r--r-- 1 omerbayramcavus staff
                                                           6148 Apr 16 20:40 .DS_Store
                                                           0 Apr 16 21:06 test1.txt
                                                               0 Apr 16 20:56 test3.txt
                                                               0 Apr 16 20:56 test4.txt
İndirilecek Dosya Adı: test3.txt
Dosya İndirildi
```

Şekil 14 Dosya İndir

4. Sonuç

Bu çalışmada Python programlama dili kullanılarak bir FTP client uygulaması geliştirildi. Uygulama, FTP server'a bağlanarak, sunucu üzerinde yer alan dosya ve dizinleri yönetmeyi sağlamaktadır.

Geliştirilen uygulama sayesinde, kullanıcılar yerel ve uzak sunucu üzerinde dosya ve dizin oluşturma, silme, adını değiştirme, dosya listeleme, uzak sunucudan dosya indirme ve yerel sunucuya dosya yükleme işlemlerini gerçekleştirebilmektedir.

Uygulamanın başarılı bir şekilde çalıştığı görülmüştür. Geliştirilen fonksiyonlar sayesinde kullanıcıların FTP sunucusu üzerinde daha hızlı ve verimli bir şekilde işlem yapmaları sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra, geliştirilen uygulama üzerinde daha fazla geliştirme yapılabilir. Örneğin, kullanıcı arayüzü daha kullanışlı hale getirilebilir, farklı protokolleri de destekleyecek şekilde genişletilebilir veya sunucu üzerinde dosya arama gibi ek özellikler eklenilebilir.

Sonuç olarak, Python programlama dili ve ftplib kütüphanesi kullanılarak geliştirilen bu FTP client uygulaması, kullanıcılara FTP sunucusu yönetiminde yardımcı olan bir araç sağlamaktadır.

Kaynakça

- **1.** python ftp server: https://serverpilot.io/docs/how-to-run-a-simple-ftp-server/
- 2. python ftp client tutorial: https://www.devdungeon.com/content/python-ftp-client-tutorial
- **3.** pyftpdlib: https://pypi.org/project/pyftpdlib/
- **4.** ftplib: https://docs.python.org/3/library/ftplib.html
- 5. termcolor: https://pypi.org/project/termcolor
- **6**. getpass: https://docs.python.org/3/library/getpass
- 7. os: https://docs.python.org/3/library/os

EKLER

EK-1 FTP Server Kodları

```
from pyftpdlib.authorizers import DummyAuthorizer
from pyftpdlib.handlers import FTPHandler
from pyftpdlib.servers import FTPServer

# create a user for login
authorizer = DummyAuthorizer()
authorizer.add_user("omer", "123", "files", perm="elradfmw")

# Instantiate FTP handler class
handler = FTPHandler
handler.authorizer = authorizer

# Instantiate FTP server class and listen on 0.0.0.0:21
server = FTPServer(("0.0.0.0", 21), handler)

# set a limit for connections
server.max_cons = 256
server.max_cons_per_ip = 5

# start FTP server
server.serve forever()
```

EK-2 FTP Client Kodları

```
from ftplib import FTP
import time
from termcolor import colored
import os
ftp = FTP('')
def main():
  print(colored("Sunucuya Giriş Yap", "blue"))
```

```
elif secim1 == "3":
```

```
donguBilgi()
```

```
def dosyaYukle(self):
```

```
print(colored("Dizin Oluşturuldu", "green"))
def dizinSilme(self):
```

```
def dosyaSilme(self):
```

```
time.sleep(1)
```

```
except:
def dizinSilme(self):
```

```
try:
def dosyaListeleme(self):
def dizinDegistirmek(self):
```

```
print(colored("FTP Client", "blue"))
def yerelBilgi():
```